

Arbeidstillatelse

En arbeidstillatelse gir deg tillatelse til å jobbe i Norge. Reglene gjelder for søkere fra land utenfor EU/EØS/EFTA, samt søkere fra EU/EØS/EFTA som vil søke annen tillatelse enn etter EU/EØS-regler.

For å kunne få arbeidstillatelse i Norge må du ha et konkret arbeidstilbud.

Vil du søke om arbeidstillatelse som EU/EØS/EFTA-borger, se egen informasjon om regler. Arbeidstillatelse etter EU/EØS-regelverket danner ikke grunnlag for bosettingstillatelse.

Det finnes sju hovedtyper av arbeidstillatelser:

Faglært/spesialist

En spesialist er en person som er fagutdannet eller har spesielle kvalifikasjoner som det er behov for i Norge. Hans eller hennes kompetanse må være nødvendig for den aktuelle virksomheten.

Fagutdanning må dokumenteres med bekreftet oversettelse til norsk eller engelsk. For å søke om arbeidstillatelse som spesialist må søkeren ha et konkret arbeidstilbud. Utlendinger som søker om arbeidstillatelse som spesialist skal som regel søke ved den nærmeste norske utenriksstasjonen, men kan søke fra Norge dersom de har lovlig opphold. Søkere fra land med visumplikt må ha visum i 3 måneder eller jobbsøkervisum.

Dersom det er sannsynlig at søknaden vil bli innvilget av UDI, kan politiet gi søkeren en midlertidig arbeidstillatelse i påvente av behandling i UDI.

En faglært/spesialisttillatelse gjelder et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted. Det skal som hovedregel dreie seg om heltidsarbeid. Tillatelsen gis vanligvis for ett år om gangen, og kan fornyes. Lønns- og arbeidsvilkårene må ikke være dårligere enn gjeldende tariffavtale eller det som er normalt innenfor yrket i Norge.

Etter 3 år med tillatelse som faglært/spesialist kan det søkes om bosettingstillatelse. Når faglært/spesialisten har fått bosettingstillatelse er han eller hun ikke lenger bundet til et bestemt arbeidssted. Faglærte/spesialister kan søke om andre typer oppholds- eller arbeidstillatelser fra Norge. Familiemedlemmer til faglærte/spesialister kan komme til Norge etter reglene om familieinnvandring. Dersom søknaden til familien leveres samtidig med

søknaden for hovedpersonen, vil de bli behandlet samlet.

Sesongarbeider

En sesongarbeider er en utlending som skal arbeide med for eksempel innhøsting i jordbruket eller bærplukking i utmark, eller i forbindelse med ordinær ferieavvikling.

Arbeidstillatelse som sesongarbeider kan gis for inntil seks måneder, og ny tillatelse kan ikke gis før etter seks måneders opphold utenfor Norge.

Før en person kan søke om sesongarbeidstillatelse må han/hun ha et konkret arbeidstilbud og en arbeidskontrakt. Lønns- og arbeidsvilkår må ikke være dårligere enn det som er normalt i Norge.

En person med visumplikt som har lovlig opphold i Norge på tre måneders visum og vil søke sesongarbeidstillatelse, kan søke fra Norge. De som oppholder seg lovlig i Norge og ikke har visumplikt kan også søke fra Norge.

Tillatelsen danner ikke grunnlag for bosettingstillatelse.

Au pair

En au pair er en ung utlending som jobber og bor hos en norsk familie mot kost, losji og lommepenger.

Formålet med oppholdet skal være opplæring i norsk språk og kultur. Au pairen må være mellom 18 og 30 år. Det må foreligge et konkret jobbtilbud før man søker, og man må søke og få arbeidstillatelsen innvilget før man kommer til Norge. Tillatelsen kan gis for opptil 2 år og danner ikke grunnlag for bosettingstillatelse.

Praktikant

En praktikant er en person som ønsker å få opplæring i et yrke som han/hun skal utøve i hjemlandet.

Det er et krav at arbeidet er av vesentlig betydning for personens kompetanse og inngår som en naturlig del av hans eller hennes yrkesutdanning. Praktikanter skal i utgangspunktet søke om tillatelsen hjemmefra

og vente i hjemlandet til tillatelsen er innvilget, med unntak av hvis arbeidet er formidlet via bestemte organisasjoner.

Tillatelsen kan gis for opptil 2 år og danner ikke grunnlag for bosettingstillatelse.

Arbeidende gjest

En arbeidende gjest er en utlending som skal tilegne seg kunnskap om norsk landbruk og norsk kultur.

Den arbeidende gjesten skal ta del i det daglige arbeidet på en gård og skal fungere som en del av familien på gården. Det må foreligge et konkret jobbtilbud før man søker, og man må søke og få arbeidstillatelsen innvilget før man kommer til Norge. Tillatelsen kan gis for opptil 3 måneder og kan ikke forlenges eller fornyes.

Tillatelsen danner heller ikke grunnlag for bosettingstillatelse.

Fiskeindustriarbeider

Russiske borgere fra Barentsregionen kan ta arbeid i fiskeindustrien i Troms og Finnmark når det ikke finnes tilgjengelig arbeidskraft i Norge eller resten av EU/EØS-området.

Det må foreligge et konkret jobbtilbud før man søker, og man må søke og få arbeidstillatelsen innvilget før man kommer til Norge. Tillatelsen gis for opptil ett år og danner ikke grunnlag for bosettingstillatelse.

Tillatelse til EU/EØS/EFTA-borgere

Se egen informasjon om EU/EØS-borgere.

Det er ikke mulig å søke om arbeidstillatelse umiddelbart etter at man har fått avslag på søknad om asyl.

Når du søker arbeidstillatelse, må følgende dokumenter leveres sammen med søknaden:

Faglært/spesialist:

- Søknadsskjema med bilde
- Kopi av pass
- Utfylt arbeidstilbudsskjema eller arbeidskontrakt som inneholder samme opplysninger som arbeidstilbudsskjema
- Bekreftet dokumentasjon på utdanning og arbeidserfaring oversatt til engelsk eller norsk

Sesongarbeider:

- Søknadsskjema med bilde
- Kopi av pass
- Arbeidstilbudsskjema fortrinnsvis med anbefalingen fra Aetat (anbefalingen korter ned saksbehandlingstiden)

Au Pair:

- Søknadsskjema med bilde
- Kopi av pass
- Standardisert arbeidskontrakt for au pair med informasjonen om vertsfamiliens nasjonalitet og beskrivelse av arbeidsoppgaver.

Praktikant:

- Søknadsskjema med bilde
- Kopi av pass
- Standardisert arbeidskontrakt for praktikanter
- Dokumentasjon på utdanning

Arbeidende gjest:

- Søknadsskjema med bilde
- Kopi av pass
- Standardisert arbeidskontrakt (fra godkjent formidlingsorganisasjon)

Fiskeindustriarbeider:

- Søknadsskjema med bilde
- Kopi av pass
- Arbeidstilbudsskjema
- Kopi av arbeidsbok (oversatt til engelsk/norsk)
- Kopi av bostedsbevis (oversatt til engelsk/norsk)

Krav til dokumentasjon varierer fra land til land og kan endres.

Vanlige spørsmål

Hvor søker jeg om arbeidstillatelse?

Hvis du er i Norge søker du hos politiet. Hvis du er i ditt hjemland, søker du ved nærmeste norske utenriksstasjon.

Koster det noe å søke?

Gebyret for å søke om arbeidstillatelse er NOK 1 100 når du leverer inn søknaden og når du søker om fornyelse av tillatelsen. De som søker etter EU/EØS-regelverket betaler ingen gebyr.

Er du allerede i Norge og/eller søker om fornyelse betales gebyret ved innleveringen av søknaden hos politiet (kontant/kort). Man kan også betale gebyret på forhånd (kontooverføring) og legge kvitteringen sammen med søknaden, enten man sender søknaden i posten eller leverer den selv. Kontonummeret får man opplyst hos politiet, det er politiet som tar imot betalingen, ikke UDI.

Om søknaden skal leveres i Oslo, kan man ringe til politiet ved Utlendingsseksjon og få vite kontonummeret. Telefonnummeret til politiet er i Oslo er 22 34 21 00.

På <http://www.politi.no/politiet/adresseliste.html> kan du finne telefonnumrene til andre politidistrikter i Norge.

Hvor lang tid tar det å behandle søknaden?

Søknadstiden varierer noe. Se UDIs nettsider www.udi.no eller ring Opplysningstjenesten for søkere i UDI for oppdatert informasjon på norsk og engelsk.

Kan jeg klage hvis jeg får avslag på søknaden?

Ja. Hvis du klager, blir klagen behandlet i UDI, og deretter i Utlendingsnemnda (UNE) dersom UDI ikke omgjør sitt tidligere vedtak. Behandling av klagen er gebyrfritt.

Kan arbeidsgiver, venner, familie eller vertsfamilie søke om arbeidstillatelse på vegne av meg?

Arbeidsgiver kan søke hos politiet hvis han/hun har skriftlig fullmakt fra deg (eget skjema). Venner, familie eller vertsfamilie kan ikke søke på vegne av deg.

Kan jeg som ikke trenger visum begynne å jobbe før saken er ferdig behandlet?

Nei, det er ulovlig å begynne å jobbe før tillatelsen er innvilget. Dersom du har fått innvilget foreløpig tillatelse kan du begynne å jobbe.

Har du fremdeles noen spørsmål?

Hvis du har spørsmål om reglene kan du ta kontakt med nærmeste norske utenriksstasjon. Du kan også kontakte nærmeste politidistrikt eller UDIs Opplysningstjeneste for søkere på telefon (+ 47) 23 35 16 00, e-post ots@udi.no, eller se på www.udi.no for mer informasjon på norsk og engelsk.

Utlendingsdirektoratet
Postboks 8108 Dep.
N-0032 Oslo
Kontoradresse:
Hausmannsgate 21

Telefon: (+47) 23 35 15 00
Faks: (+47) 23 35 15 15
www.udi.no
E-post: udi@udi.no

Sist oppdatert: 07.03.2007


Utlendingsdirektoratet